

***Рекомендації
щодо проведення III
(обласного) етапу
Всеукраїнської
учнівської олімпіади з
історії***

8 клас

Історія України

- Тема 1. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В XVI ст.
- Тема 2. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.
- Тема 3. ПОЧАТОК НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СЕРЕДИНИ XVII ст.

Всесвітня історія

- Тема 1. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ: ЗУСТРІЧ ЦИВІЛІЗАЦІЙ
- Тема 2. ЛЮДИНА РАННЬОЇ НОВОЇ ДОБИ
- Тема 3. ЄВРОПЕЙСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ
- Тема 4. РЕФОРМАЦІЯ І КОНТРРЕФОРМАЦІЯ
- Тема 5. ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІ ДЕРЖАВИ В XVI — ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.

9 клас

Історія України

- Тема 1. Формування модерної української нації. Теорія та суспільні виклики першої половини ХІХ ст.
- Тема 2. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці ХVІІІ – у першій третині ХІХ ст.
- Тема 3. Соціально-економічне життя народу та український національний рух
 - у першій половині ХІХ ст.
- Тема 4. КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ — У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.

Всесвітня історія

- Тема 1. ВЕЛИКА ФРАНЦУЗЬКА РЕВОЛЮЦІЯ КІНЦЯ ХVІІІ ст. ЄВРОПА В ПЕРІОД НАПОЛЕОНІВСЬКИХ ВІЙН
- Тема 2. ЄВРОПА Й АМЕРИКА В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.
- Тема 3. ЄВРОПА Й АМЕРИКА У ДОБУ ОБ'ЄДНАННЯ І МОДЕРНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

10 клас

Історія України

- Тема 1. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ на початку ХХ ст.
- Тема 2. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
- Тема 3. ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917 — квітень 1918 р.)
- Тема 4. БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ (квітень 1918 — 1921 р.)

Всесвітня історія

- Тема 1. Передумови Першої світової війни. Війна та її наслідки.
- Тема 2. Повоєнне облаштування світу. Версальсько-Вашингтонська система договорів.
- Тема 3. Провідні держави світу в 1920—1930-х рр.

11 клас

Всесвітня історія

Історія України

- Тема 1. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939—1945 рр.)
- Тема 2. УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ (1945 — початок 1950-х рр.)
- Тема 3. УКРАЇНА В УМОВАХ ПОЛІТИЧНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА (середина 1950-х — середина 1960-х рр.)

- Тема 1. Друга світова війна. Світ після Другої світової війни.
- Тема 2. США та Канада. Країни Західної Європи.

Компетентності

Завдання олімпіади вимагають від учнів не тільки фактичних знань, але й уміння застосовувати їх під час розв'язання задач на предметно-галузеві компетентності

Хронологічна

- уміння визначати хронологічні межі історичних подій, ідентифікувати подію в часі та джерелами інформації, визначати дату події та подію за датою, перебіг та послідовність подій за картою, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами.

Просторова

- уміння співвідносити історико-географічні об'єкти та історичні факти (події, явища, процеси), що по'вязані з цими об'єктами; локалізувати їх у часі та просторі, коротко характеризувати та аналізувати події за допомоги карти.

Інформаційна

- уміння аналізувати зміст фрагмента історичного документа (текстового та візуального), визначати факти та судження, пояснювати основні ідеї, які він висвітлює, співвідносити з епохою, країною, історичним діячем тощо.

Логічна

- давати визначення історичних понять; характеризувати діяльність історичних особистостей, уміння визначати істотні характерні риси, складові подій, явищ і процесів минулого, встановлювати причини та наслідки подій і явищ.

Аксіологічна

- вміння оцінювати значення подій та явищ, діяльності особистості та системи ідей певної епохи на основі аналізу джерел інформації.

Загальнокультурна

- обізнаність та пізнання особливостей національної та загальнолюдської культури, духовно-моральних основ життя людини й людства, окремих народів, здатність цінувати найважливіші досягнення національної, європейської та світової культур.

Хронологічна

Вирішіть хронологічне рівняння 10 б.: за кожну дату –1 б., за подію в історії світу –1 б.. До дати події в історії України треба додати або відняти запропоновану цифру і до отриманої дати підібрати подію, що відбулася в історії людства за межами українських земель)

Подія в історії України	Дата (5б.)	+ – цифри для нової дати	Подія в історії людства за межами українських земель (5б.)
Хотинська війна		-3	
Коліївщина		+8	
Відкриття університету в Харкові		-1	
Створення Товариства галицьких греко-католицьких священиків		-1	
Видання альманаху «Русалка Дністрова».		+11	

Хронологічна

Подія в історії України	Дата (5б.)	+ – цифри для нової дати	Подія в історії людства за межами українських земель (5б.)
Хотинська війна	1621 р.	-3	1618р. - початок Тридцятилітньої війни
Коліївщина	1768 р.	+8	1776 р. - проголошення незалежності США.
Відкриття університету в Харкові	1805 р.	-1	1804 р. - Наполеон став імператором Франції
Створення Товариства галицьких греко-католицьких священників	1816 р.	-1	1815 р. - битва під Ватерлоо; створення «Священного союзу»
Видання альманаху «Русалка Дністрова»	1837 р.	+11	1848 р. - «Весна народів»

Хронологічна, логічна, аксіологічна

Визначте дату, причини та наслідки події (25б.:за кожний рік–1 б., за причину–1 б., за наслідок–1 б.)

Історична подія	Дата (5б.)	Причини (10б.)	Наслідки (10б.)
Любецький з'їзд князів			

Логічна, інформаційна

2. Визначте, чий портрети зображені на світлинах. Одним реченням визначте їх місце в історії. (10 б.: за кожне правильне співвідношення—1 б., за правильне справжнє ім'я—1 б., за характеристику діяльності — 1б.)

1)

2)

3)

4)

5)

А) «Урус Шайтан»

Б) «Гатчинський капрал»,
«геній зла»

В) «Сонце Руїни»

Г) «Друг народу»

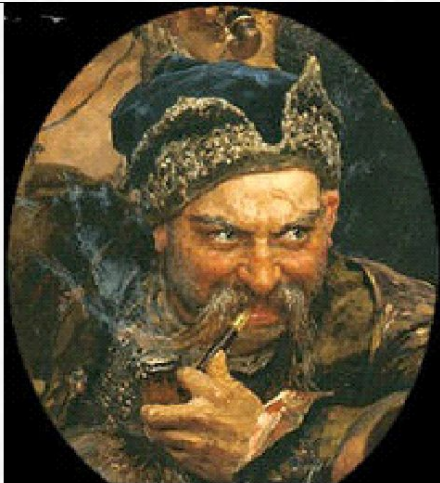
Д) «Екзильний гетьман»

Портрет (цифра)	Прізвисько/ Псевдоним (буква)	Справжнє ім'я	Коротка характеристика діяльності
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

1. В «Сонце Руїни» П.Дорошенко

Петро Дорошенко – визначний державний, військовий та політичний діяч. Козацький полковник, брав активну участь у російсько-турецькій війні, учасник Хмельниччини, гетьман Правобережної України. Стратегічною метою всієї внутрішньої й зовнішньої політики гетьмана було об'єднання під своєю владою Лівобережної та Правобережної України. В 1668 році після вбивства І. Брюховецького його було проголошено гетьманом всієї України.

2. А «Урус Шайтан» І.Сірко

Іван Сірко — легендарний кошовий отаман Запорозької Січі й усього Війська Запорозького Низового. Здобув перемогу в 65 боях. Герой багатьох українських пісень і казок. Після своєї смерті його вважали характерником.

3.Д «Екзильний гетьман» Пилип Орлик

Пили́п Степа́нович О́рлик— український політичний, державний і військовий діяч, Гетьман Війська Запорозького у вигнанні, поет, публіцист. В день виборів Орлика схвалена була державна конституція під назвою «Конституція прав і свобод Запорізького Війська».

4.Б «Гатчинський капрал», «геній зла» О. Аракчєєв

Олексі́й Андрі́йович Аракче́єв — російський граф, генерал, був військовим міністром, членом Державної ради, начальником військових поселень. Аракчєєв увів у країні режим найлютішої політичної реакції, поліцейської сваволі та вояччини, нещадно придушував антикріпосницькі виступи селян і солдатів.

5Г «Друг народу» Жан Поль Марат

Жан-Поль Марат — французький лікар, публіцист, революціонер під час Великої французької революції, голова Якобінського клубу. З вересня 1789 року Марат видає газету «Друг народу», що одержала популярність як бойовий орган революційної демократії.

Логічна, інформаційна

Визначте, чиї портрети зображені на світлинах. Кому з них належать подані вислови. Одним реченням охарактеризуйте їх місце в історії. (15 б.: за кожне правильне співвідношення—1 б., за правильне ім'я—1 б., за характеристику діяльності — 1б.)

г) Боягузтво самих народів — ось що дає можливість кувати для них ланцюги.

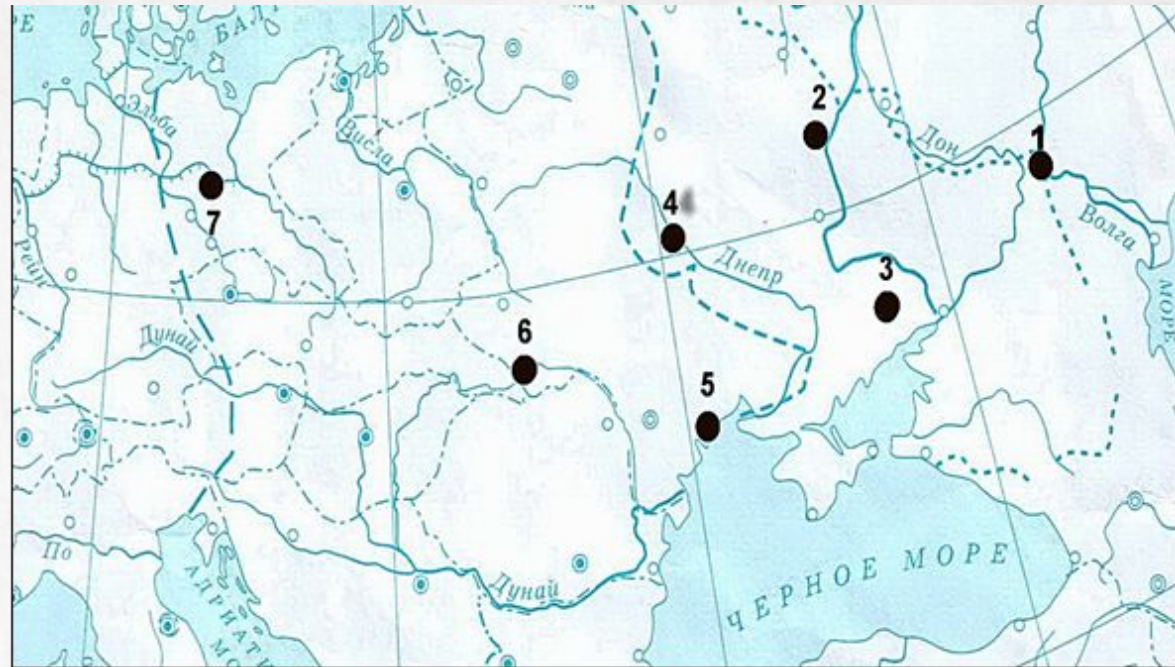
Портрет	Вислів (буква)	Ім'я особистості	Коротка характеристика діяльності
1			
2			
3			
4			
5			

Логічна

- **Історична вікторина** (10 б.: за кожне правильно визначене поняття –1 б.)
 - 1) Історична спільність людей, що складається в ході формування спільності їх території, економічних зв'язків, літературної мови, деяких особливостей культури і характеру, які складають її ознаки (**нація**)
 - 2) Виключне право (виробництва, торгівлі, промислу тощо), що належить одній особі, групі осіб чи державі (**монополія**)
 - 3) Цілеспрямовані дії з метою знищення повністю або частково окремих груп населення чи цілих народів за національними, етнічними, расовими або релігійними мотивами (**геноцид**)
 - 4) Повне або часткове відшкодування (за мирним договором або іншими міжнародними актами) державою, що розпочала агресивну війну, збитків, заподіяних державі, що зазнала нападу (**репарація**)
 - 5) Одночасне різке погіршення економічного стану країни, що виявляється в значному спаді виробництва, порушенні виробничих зв'язків, що склалися, банкрутстві підприємств, зростанні безробіття, і у результаті — в зниженні життєвого рівня, добробуту населення (**економічна криза**)

Просторова, хронологічна

- Простежте за подіями Другої світової війни, зазначеними цифрами на карті. Визначте, що це за події і вкажіть дати, коли вони відбулися (14 б.: за правильне визначення географічного об'єкту – 1 б., за подію та її дату – 13 б.)

№	Географічна назва	Подія та її дата
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Логічна

Заповніть таблицю (20б.)

«Адміністративно-територіальний поділ Західноукраїнських земель»

?	Північна Буковина	?
У складі коронного краю		У складі Угорського королівства
?		
дистрикти		?

Загальнокультурна

Визначте назви пам'яток культури зображених на світлинах та їх авторів.

(10 б.: за правильну назву пам'ятки—1 б., за ім'я автора – 1б.)

**«Мона Ліза (Джоконда)»
Леонардо да Вінчі**

Аксіологічна

Робота з фотографією (10б.)

- Розгляньте уважно фотографії.
- З якими історичними подіями та/чи особистостями пов'язані фото?
- Що ви знаєте про ці історичні події?
- Які наслідки та значення мали ці події в історії?

A photograph of calligraphy brushes and an inkstone. One brush is standing upright in a dark inkstone on the left. Two other brushes are lying horizontally on a wooden surface on the right. The background is a light green gradient.

Дякую за увагу!